

TEZA:

Treść orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, która nie zawiera opisu czynu nie spełnia wymogów art. 413 § 1 pkt. 4 k.p.k. Ponadto, art. 413 § 2 k.p.k. wymaga aby wyrok skazujący zawierał dokładne określenie przypisanego oskarżonemu czynu. Mając na uwadze iż odwołanie zostało złożone wyłącznie na korzyść obwinionego, Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie miał innej możliwości jak uniewinnić obwinionego (art. 443 k.p.k. – zakaz reformationis in peius w ponownym postępowaniu).

Odpowiednie stosowanie k.p.k. wynika z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych.

Sygn. akt: WO-16/22

ORZECZENIE

z dnia 25 kwietnia 2022 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: S WSD Krzysztof Górecki

Sędziowie: S WSD Leszek Krupa (sprawozdawca)

S WSD Katarzyna Drożdż-Najbor

Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Dariusza Drozdowskiego,
po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2022 r. w Warszawie na rozprawie,

sprawy radcy prawnego E. G. (G.), wpisanego na listę radców prawnych prowadzoną przez Radę
Okręgową Izby Radców Prawnych (...),

obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust.
ustawy z dnia 6.07.1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 14 ust. 1 i 2 oraz art. 61 ust. 2
Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w związku z § 7 i § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku
doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących
zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku (uchwała nr 124/X/2017 Prezydium Krajowej Rady
Radców Prawnych z dnia 20.10.2017r.),

na skutek odwołania obwinionego z dnia 30 czerwca 2021 roku od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 28 maja 2021 roku w sprawie sygn. D 65/20,

orzeka:

1. zmienia zaskarżone orzeczenie w ten sposób, iż uniewinnia obwinionego od popełnienia zarzucanego mu czynu,

2. koszty postępowania w sprawie D 65/20 ponosi Okręgowa Izba Radców Prawnych , a koszty postępowania odwoławczego ponosi Krajową Izbę Radców Prawnych w Warszawie

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 19 czerwca 2018 r. Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych („OIRP”) zawiadomił Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP o możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez r. pr. E. G. („obwiniony”) polegającego na nieuzyskaniu w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2017 r. wymaganej liczby 40 punktów szkoleniowych (obwiniony uzyskał w tym okresie jedynie 18 punktów szkoleniowych).

Obwiniony w czasie przesłuchania przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wniósł o wymierzenie mu uzgodnionej z Rzecznikiem Dyscyplinarnym kary upomnienia oraz obciążenie go kosztami postępowania w kwocie 500 złotych. Na rozprawie przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym OIRP („OSD”) obwiniony kilka razy zmieniał zdanie na temat oczekiwanego rozstrzygnięcia, ostatecznie wycofując się z wcześniejszych ustaleń i nie wyrażając zgody na ukaranie go uzgodnioną karą i wskazując do Sądu, iż oczekuje, aby go: „skazać, ale nie dobrowolnie”, równocześnie podnosząc, iż jest niewinny i jest „wzorem samoedukacji”.

Orzeczeniem z dnia 28 maja 2021 r. OSD uznał obwinionego winnym zarzucanego mu czynu, przy czym sentencja orzeczenia brzmi w taki sposób, iż OSD dokonał uznania obwinionego winnym zarzucanemu w punkcie 1 wniosku o ukaranie czynu. Treść orzeczenia OSD nie zawiera w zasadzie opisu czynu, poza wskazaniem, iż w/w radca prawny został obwiniony o czyn z art. 64

ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z § 7 i § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku (uchwała nr 124/X/2017 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20.10.2017r.). OSD ostatecznie wymierzył obwinionemu karę upomnienia i obciążył kosztami postępowania w kwocie 500 złotych.

Od powyższego orzeczenia w całości w ustawowym terminie odwołanie (nazwane apelacją) złożył obwiniony, na swoją korzyść, zaskarżając orzeczenie w całości i zarzucając orzeczeniu OSD:

a) cechy orzeczenia wskazujące na to, że zostało powielone przy pomocy komputera, a przez to pozbawione pierwiastka indywidualizującego stronę przedmiotową oraz stronę podmiotową zarzucanego czynu, w takim stopniu, że orzeczenie zostało zredukowane do informacji prostej pozbawionej odniesienia do ustawowo koniecznych elementów - obiektywizujących zaistnienie zarzucanego czynu - podkreślając, iż z orzeczenia nie wynika kiedy i jaki czyn miał popełnić,

b) iż nie zgadza się z korporacyjnymi zasadami szkoleniowymi,

c) że miał ogromny wkład w nowelizację Kodeksu postępowania cywilnego i nie powinien być ukarany za brak osiągnięcia wymaganych punktów szkoleniowych,

d) że jest na etapie przygotowania książki, co powinno być zaliczone na realizację obowiązku szkoleniowego.

W konsekwencji obwiniony wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 413 § 1 pkt 4) oraz § 2 pkt 1) k.p.k. (stosowanym odpowiednio do postępowania dyscyplinarnego radców prawnych), każdy wyrok powinien zawierać m.in. przytoczenie opisu i kwalifikacji prawnej czynu, którego popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu. Wyrok skazujący powinien ponadto zawierać dokładne określenie przypisanego oskarżonemu czynu oraz jego kwalifikację prawną.

Przepis art. 413 § 2 pkt 1 wymaga, aby wyrok skazujący zawierał „dokładne określenie przypisanego oskarżonemu czynu”. Zwrot ten oznacza, że opis czynu powinien wskazywać czas, miejsce, sposób i okoliczności popełnienia przestępstwa oraz jego skutki, a zwłaszcza wysokość powstałej szkody (art. 332 § 1 pkt 2 w zw. z art. 413 § 1 pkt 4 i § 2 pkt 1). Z punktu widzenia

znamion strony przedmiotowej przestępstwa dokładne określenie sposobu i okoliczności jego popełnienia wymaga zawarcia w opisie czynu tych elementów przebiegu zdarzenia, które wypełniają te znamiona. Opis czynu powinien w związku z tym zawierać komplet znamion, które zostały wypełnione ustalonym zachowaniem sprawcy (por. wyrok SN z 22.03.2012 r., IV KK 375/11, OSNKW 2012/7, poz. 78) D. Świecki, Komentarz do art. 413 k.p.k., Lex.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszego postępowania wskazać należy, iż ponad wszelką wątpliwość zaskarżone orzeczenie nie zawiera należytego opisu czynu zarzucanego obwinionemu. W części opisowej znajduje się jedynie kwalifikacja prawna, ale nie wiadomo do jakiego czynu się ona odnosi. Odniesienie w sentencji orzeczenia do wniosku o ukaranie (gdzie prawidłowo Rzecznik Dyscyplinarny dokonał opisu zarzucanego czynu) nie spełnia wymogu określenia dokładnego opisu czynu w wyroku skazującym zgodnie z powołanymi wyżej przepisami. Nie istnieje żadna podstawa prawna, która pozwalałaby dokonać takiego odniesienia do dokumentu nie będącego częścią wyroku. W sytuacji posiadania w aktach sprawy we wniosku o ukaranie prawidłowego opisu czynu, działanie OSD polegające na pominięciu tego opisu w treści orzeczenia jest niezrozumiałe i trudne do wytłumaczenia.

Z treści zaskarżonego orzeczenia nie wynika zatem ani to, jakiego czynu miał się dopuścić obwiniony, ani też nie wskazano kiedy i gdzie miał on działać popełniając delikt dyscyplinarny. Precyzyjne określenie tego działania zawiera się jedynie we wniosku o ukaranie oraz uzasadnieniu orzeczenia, co jednakże nie pozwala na przypisanie obwinionemu skutecznie winy.

Mając na uwadze, iż środek odwoławczy został złożony wyłącznie na korzyść obwinionego, WSD nie miał innej możliwości jak uniewinnić obwinionego od popełnienia zarzucanego mu czynu. Jak bowiem wskazał np. Sąd Okręgowy w Lublinie, w wyroku z dnia 9 stycznia 2020 roku, XI Ka 1037/19, wniesienie apelacji tylko na korzyść oskarżonego, w sytuacji stwierdzenia braku w opisie czynu przypisanego oskarżonemu w wyroku - znamienia ustawowego typu czynu zabronionego z art. 286 § 1 kk, skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia przypisanego mu czynu z art. 286 § 1 kk niezależnie od granic zaskarżenia, jak również podniesionych zarzutów. Jak nadto wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 7 sierpnia 2019 roku, II AKa 39/19: Stwierdzenie omówionego uchybienia, przy uwzględnieniu kierunku apelacji wniesionych wyłącznie na korzyść oskarżonych, nawet przy przyjęciu prawidłowości ustaleń Sądu Okręgowego w zakresie sprawstwa oskarżonych, uniemożliwiało zmianę wyroku w instancji odwoławczej poprzez uzupełnienie opisu czynu o brakujące znamię (art. 434 § 1 k.p.k.), jak również, wobec treści art. 443 k.p.k., jego uchylenie w tym celu i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania (tak SN w postanowieniu z 20 lipca

2005 r., IKZP 20/05, OSNKW 2005/9/76). W takiej sytuacji, po rozpoznaniu wniesionych apelacji, Sąd Apelacyjny mógł jedynie zmienić wyrok w części zaskarżonej wobec oskarżonych P. P. i P. M. i uniewinnić ich od zarzuczonego im czynu.

Wobec faktu, iż podstawowy z zarzutów odwołania odniósł swój skutek, zbytecznym było analizowanie pozostałych zarzutów zawartych w odwołaniu.

Kosztami postępowania w I instancji WSD obciążył Okręgową Izbę Radców Prawnych, a kosztami postępowania odwoławczego Krajową Izbę Radców Prawnych na podstawie art. 70⁶ ustawy o radcach prawnych.

Tym samym, orzeczono jak w sentencji.